

Забрана Европске уније на увоз сирове нафте из Русије ступила је на снагу у децембру, али ће ембарго од 5. фебруара бити проширен и на нафтне деривате који се транспортују морем. Европски аналитичари наводе да ће забрана највероватније изазвати проблеме у испорукама и снабдевају дизелом, јер је Русија у протеклим годинама била највећи достављач дизела у ЕУ, пошто европске рафинерије не производе довољно да би задовољиле потражњу.

Упркос томе што европске власти и компаније покушавају да прекину везе са Русијом након почетка рата у Украјини, Европа је прошле године из те земље увезла скоро половину од потребне количине дизела. Према подацима аналитичке фирме "Вортекса", увоз дизела у Европу из Русије током јануара износи 770.000 барела нафте, што је највише од марта прошле године.

Како преноси Ројтерс, аналитичар из "Вортеха" Роход Ратхуд рекао је да европски купци ужурбано купују нафту што више могу пред ступање на снагу нове забране.

Како се наводи у тексту, **Европска унија сматра да испоруке горива из Кине и Индије могу помоћи у решавању овог проблема, а део горива из Кине могао би се произвести из руске нафте.**

Пекинг је повећао извозну квоту дизела као део прве емисије у 2023. години - раст је скоро 50 одсто у односу на претходну годину. Марк Вилијамс из "Вуд Мекензи" рекао је агенцији да би испоруке горива из Кине на светско тржиште могле да достигну 400.000 до 600.000 барела дневно. Наводи се и да Индија такође повећава испоруке.

Љубинко Савић из Удружена за енергетику привредне коморе Србије каже за Еуроњуз Србија да ће се Европа довијати на различите начине да надомести недостатак руске нафте, а ускоро и дизела.

Потрошачи у Европи су навикли на један лагодан и комотан живот, тако да ће се под притиском потрошача, европски произвођачи и трговци дериватима нафте довијати на све могуће начине да дођу до што више извора сабдевања

"Потрошачи у Европи су навикли на један лагодан и комотан живот, тако да ће се под притиском потрошача, европски произвођачи и трговци дериватима нафте довијати на све могуће начине да дођу до што више извора сабдевања, јер то једноставно даје сигурност у снабдевању домаћег тржишта. Диверзификација извора снабдевања даје неку сигурност и стабилност њиховог рада, а самим тим и сигурност за потрошаче. Постоји могућност да дизел увозе са Блиског истока, да купују и сирову нафту из неких других земаља, да ли Јужне Америке или доле Африке, Нигерије... Појавили су се наводно и Кинези као извозници деривата...То је светска трговина која се прилагођава околностима", указује Љубинко Савић.

Не очекује се "велика драма"

Он напомиње да ембарго на увоз руског дизела неће имати директан утицај на снабдевање домаћег тржишта нафтним дериватима. Каже да не очекује "велику драму", али да се може десити да компаније као што су МОЛ или ОМВ, које имају у Србији купце, пре свега подмире домаће тржиште, па тек ако буде вишкова, остатак пласирају у Србији.

Може се очекивати да ће компаније које послују у Србији задовољити прво потребе потрошача у земљама у којима имају рафинерије, и пласирати их потом на европска тржишта, па тек онда на трећа тржишта, попут нашег

"Може се очекивати да ће компаније које послују у Србији задовољити прво потребе потрошача у земљама у којима имају рафинерије, и пласирати их потом на европска тржишта, па тек онда на трећа тржишта, попут нашег. То је та задршка која може да се деси и да дође до смањења количине дизела на тржишту. Мислим, међутим, да су наше компаније тога свесне, првенствено Нафтна индустрија Србије да то добро зна и да прати и да то не би требало да има неког већег утицаја. С друге стране, наша рафинерија у потпуности може да подмири потребе домаћег тржишта за дизелом и бензином, јер је једноставно подигла своју спремност и има сасвим довољан капацитет за српско тржиште", сматра Савић.

Он наводи да Србија готово никада није плански увозила нафтне деривате из Русије, али напомиње да се то дешавало спорадично ранијих година, када је било проблема везаних за ремонт рафинерије, па смо куповали тамо где су најповољније цене.

"Оно што ми набављамо од деривата је углавном из Румуније, Бугарске, Мађарске и нешто из Хрватске. Не знамо који микс нафте користе њихове рафинерије, али свакако да користе и руску нафту и дизел. Та нафта је долазила нафтоводом Дружба. То је мађарска Молова и словачка рафинерија и они и даље користе руску нафту и то и даље функционише. Нема никаквих проблема за сада, зато што то иде цевоводом, односно копненим путем, на који се не односе санкције ЕУ Москви", објашњава Савић.

Блумберг: Пет пута више горива ће се куповати из Кувајта

Како је објавио Блумберг, Кувајт ове године планира да значајно повећа извоз дизела и горива за авио-компаније у Европу, што би помогло континенту да надокнади пад прилива из Русије.

"Блискоисточна земља очекује да ће од 2022. године петоструко повећати испоруке дизел горива Европи, на 2,5 милиона тона, односно око 50.000 барела дневно. Такође, планира да удвостручи продају авио горива на скоро пет милиона тона", наводи америчка агенција позивајући се на неименовани, добро упућени извор.

Цене дизела би у овом кварталу могле достићи износ од 200 долара по барелу, јер санкције могу проузроковати глобални мањак

Европска унија се суочава са потенцијалном несташицом горива због забране увоза нафтних деривата из Русија, која би требало да ступи на снагу 5. фебруара, због инвазије на Украјину. **Цене дизела би у овом кварталу могле достићи износ од 200 долара по барелу, јер санкције могу проузроковати глобални мањак, оцењује "Банк оф Америка", преноси Блумберг.**

Процењује се да је ЕУ крајем прошле године куповала скоро 1,3 милиона барела нафтних деривата из Русије дневно, од чега је отприлике половина била дизел.

Кувајт је последњих година уложио десетине милијарди долара на модернизацију и изградњу нових рафинерија. Најзначајнија инвестиција је изградња Ал-Зура, једне од највећих рафинерија нафте на свету, с капацитетом да преради 615.000 барела сирове нафте дневно. Ова рафинерија крајем прошле године остварила је свој први извоз дизела и горива за млазне моторе, подсећа америчка агенција.

Такође, очекује се да ће и други блискоисточни произвођачи нафте, као што су Саудијска Арабија и Уједињени Арапски Емирати, повећати извоз горива у Европу 2023. године.

(Еуроњуз)